

ЗАТВЕРДЖЕНО
Радою трудового колективу
ДВНЗ «Тернопільський державний
медичний університет імені
І.Я. Горбачевського МОЗ України»
03.05 2019 р.

КОДЕКС ЧЕСТІ

ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Кодекс честі ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України» (далі – Кодекс честі ТДМУ) встановлює загальні морально-етичні принципи та правила поведінки осіб, що навчаються та працюють в університеті, якими їм слід керуватись у своїй професійній діяльності.

1.2. Кодекс розроблений на підставі чинного українського законодавства, зокрема, Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про захист суспільної моралі», «Про засади запобігання і протидії корупції», Статуту ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України», на засадах тисячолітньої вітчизняної освітянської традиції, з урахуванням сучасного українського та міжнародного досвіду запобігання академічній нечесності.

1.3. Університет прагне створити середовище, яке сприяє навчанню, роботі, впровадженню інновацій, обміну знаннями, інтелектуальному розвитку студентів і працівників, підтримці особливої академічної культури взаємовідносин. Кожен член університетської громади, дотримуючись норм даного Кодексу, робить безпосередньо свій безцінний внесок у розвиток всього університету.

1.4. Завданням Кодексу є створення сприятливих умов для забезпечення ефективного виконання членами університетської спільноти своїх обов'язків, що ґрунтуються на принципах високої суспільної моралі та культури; формування свідомої морально-правової позиції взаєностосунків учасників освітнього процесу; зростання та зміцнення позитивного іміджу Університету як науково-освітньої організації інноваційного спрямування.

1.5. Кодекс честі є переліком настанов та цінностей, дотримання яких представниками спільноти ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України» є необхідним як на території Університету, так і поза ним.

2. ОСНОВНІ ЦІННОСТІ ТА ПРИНЦИПИ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ.

Пріоритетним завданням Університету є формування відповідальної особистості, здатної творчо мислити та самостійно вирішувати світоглядні і професійні завдання, бути готовою до життя і діяльності у сучасному полікультурному середовищі.

Тому основними моральними принципами, якими повинні керуватися члени університетської спільноти, є:

- 2.1. *Принцип законності.* У своїй діяльності члени університетської громади суворо дотримуються Конституції, приписів законів України та інших діючих нормативних документів, що регламентують науково-педагогічну діяльність, а також стимулюють інших поважати Закон та неупереджено застосувати його вимоги.
- 2.2. *Принцип взаємної довіри.* Довіра в університетському середовищі заохочує вільний обмін ідеями та інформацією, сприяє співпраці та вільному продукуванню нових ідей, позбавляє остраху, що результати діяльності можуть вкрасти, кар'єру спалюжити, а репутацію підірвати. Учасники освітнього процесу не повинні без згоди свого співрозмовника розголошувати особисту інформацію, отриману ними під час спілкування або надання освітніх послуг, при доступі до особистих справ, а також використовувати її у власних цілях.
- 2.3. *Принцип чесності та порядності.* У навчальній та викладацькій діяльності, у наукових дослідженнях, у практичній роботі тощо представники університетської спільноти зобов'язані діяти чесно, бути відвертими й у жодному разі свідомо не висувати неправдивих тверджень та не розповсюджувати пліток, уникати хабарництва у взаємостосунках, протидіяти будь-яким формам корупції.
- 2.4. *Принцип справедливості та об'єктивності.* У взаємовідносинах між членами університетської спільноти важливим є неупереджене ставлення одне до одного, правильне й об'єктивне оцінювання результатів навчальної, дослідницької та трудової діяльності. Здатність розглядати питання, що є предметом дискусії, відсторонено, незважаючи на особисті вподобання чи вигоду.
- 2.5. *Принцип компетентності й професіоналізму.* Члени університетської спільноти зобов'язані підтримувати найвищий рівень компетентності у роботі та навчанні. Необхідним є постійне підвищення ними свого освітнього та наукового рівня як форми здійснення принципу «від освіти

на все життя – до освіти впродовж усього життя».

- 2.6. *Принцип відповідальності.* Студенти та працівники університету повинні бути відповідальними за результати власної діяльності та не уникати взятих на себе зобов'язань. Бути відповідальним – це протистояти ганебним вчинкам, негативному впливу інших осіб і слугувати прикладом для інших, усвідомлення і готовність діяти раціонально для блага суспільства.
- 2.7. *Принцип партнерства і взаємодопомоги.* З метою підвищення якості навчальних та дослідницьких результатів представники університетської спільноти орієнтуються на партнерську взаємодію, колективну працю, паритетну та освітню діяльність.
- 2.8. *Принцип взаємоповаги.* Повага в університетському середовищі повинна бути взаємна і вимагає виявлення її як до себе, так і до інших, незалежно від віку, статі, статусу. Обов'язковим є уникнення ситуацій залякування, погроз, принижень та зневажання честі членів університетської спільноти, булінгу, фізичного та психічного насильства, нецензурної мови, проявів будь-якої дискримінації. Варто поважати й цінувати різноманітні, а іноді й протилежні, думки та ідеї. Особа, яка навчається, розглядається як незалежна особистість і партнер, а не тільки як об'єкт педагогічної діяльності.
- 2.9. *Принцип академічної доброчесності.* У своїй навчальній та викладацькій діяльності, у наукових дослідженнях, практичній роботі тощо представники університетської громади зобов'язані діяти порядно, доброчесно. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Порушення принципу академічної доброчесності не лише завдає шкоди репутації університету, а й зменшує цінність освітніх та наукових ступенів, що здобуваються в університеті.
- 2.10. *Принцип прозорості.* З метою уникнення зловживань посадовим становищем виборними чи призначеними представниками університетської громади необхідно, щоб усі процедури, які стосуються освітньої, науково-дослідницької, господарської та фінансової діяльності, були прозорими і нескладними, а на вимогу членів університетської спільноти їм надавалась будь-яка інформація щодо діяльності університету, окрім тієї, доступ до якої обмежено законодавством України.
- 2.11. *Принцип безпеки та добробуту.* Студенти і працівники Університету повинні піклуватися про безпеку та добробут членів спільноти. Будь-яка

діяльність студентів і працівників університету не повинна створювати загрози життю, завдавати шкоди здоров'ю та майну будь-кого загалом та членів університетської спільноти зокрема.

2.12. *Принцип особистого прикладу.* Утвердження академічної доброчесності, гуманістичних цінностей, ідеалу у міжособистісних відносинах можливе тільки за умови власного особистого прикладу. Особистий приклад – найкращий метод виховання та вдосконалення системи суспільних відносин. Викладачі, дослідники і студенти, які виявляють прагнення до академічної доброчесності, не лише стають зразками для наслідування, але й підвищують стандарти освітньої та наукової діяльності в цілому.

2.13. *Принцип толерантності.* Члени університетської спільноти повинні поблажливо, чемно, доброзичливо та терпимо ставитися до думок один одного, поглядів, переконань, тощо.

2.14. *Принцип сміливості.* Досвід активних кроків щодо імплементації цінностей та ідей академічної доброчесності засвідчує, що переведення їх зі слів у дії вимагає самовіддачі, рішучості і сміливості, готовності вистояти супроти тиску тих, хто не радо зустрічає ці прогресивні зміни в системі освіти. Сміливість – це не відсутність страху, а здатність діяти згідно своїх переконань, незважаючи на страх.

2.15. *Принцип академічної свободи.* Член університетської спільноти вільний у виборі об'єктів та методів досліджень, може висловлювати і поширювати будь-які ідеї та погляди, критикувати ідеї, погляди та діяльність інших. Обмеженням академічної свободи є чинне законодавство та професійна етика. Дискримінація та зведення рахунків у зв'язку з критичними чи контроверсійними висловлюваннями неприпустимі.

2.16. *Принцип шанобливості.* Члени університетської спільноти зобов'язані шанувати історію Університету та осіб, які зробили значний внесок у його розвиток.

Дотримання вищезазначених принципів має бути справою честі всіх без винятку членів університетського співтовариства.

3. НОРМИ ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

3.1. Гідним та добродесним для студентів і працівників Університету є:

- 3.1.1. Дотримуватись вимог Законодавства України, Загальної Декларації прав людини та внутрішніх нормативних документів Університету, не чинити правопорушень і не заохочувати їхнє скоєння іншими особами.
- 3.1.2. Дотримуватись загальноприйнятих морально-етичних норм, принципів та правил поведінки.
- 3.1.3. Дотримуватись принципів та правил академічної добродесності, що, зокрема, передбачає:
- посилення педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками і здобувачами освіти на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
  - дотримання педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками і здобувачами освіти норм законодавства про авторське право і суміжні права;
  - надання педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками і здобувачами освіти достовірної інформації про методики та результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу), навчальну (наукову, творчу) або лікувальну діяльність;
  - контроль педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками за дотриманням академічної добродесності здобувачами освіти;
  - об'єктивне оцінювання педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками результатів навчання;
  - самостійне виконання здобувачами освіти навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- сумлінне та самостійне (крім випадків, які санкціоновано передбачають групову роботу) виконання навчальних та дослідницьких завдань;
  - повага до права інтелектуальної власності, наукових та навчальних здобутків інших;
  - використання у своїй науковій та навчальній діяльності тільки надійних та достовірних джерел інформації, з обов'язковим посиланням на них;
  - в разі виникнення складнощів, при виконанні навчальних чи дослідницьких завдань, звертатися за санкціонованою допомогою до колег, викладачів та наукових керівників;
  - вказувати колегам щодо неприпустимості порушення академічної доброчесності;
- 3.1.4. Відповідально ставитися до своїх обов'язків, вчасно та добросовісно виконувати необхідні навчальні, дослідницькі завдання та роботу.
- 3.1.5. Своєю діяльністю сприяти збереженню та примноженню славних традицій Університету.
- 3.1.6. Вшановувати та вивчати минуле, сучасне і перспективи Університету, творчі здобутки його визначних вчених, педагогів, лікарів, випускників, які вписали яскраві сторінки у літопис вітчизняної та світової освіти, науки і медицини.
- 3.1.7. Сприяти розвитку позитивної репутації Університету.
- 3.1.8. Сприяти попередженню й викоріненню різних видів порушень під час навчально-виховної, науково-інноваційної та лікувальної діяльності.
- 3.1.9. Поважати честь, гідність та особисту недоторканість особи, незважаючи на її стать, вік, матеріальний стан, соціальне становище, расову приналежність, релігійні та політичні переконання.
- 3.1.10. Сприяти створенню та розвитку партнерських відносин між викладачами та студентами Університету.
- 3.1.11. Вести здоровий та активний спосіб життя, дотримуватись правил особистої гігієни, бути охайним і акуратним.
- 3.1.12. Підтримувати атмосферу довіри, взаємної відповідальності та допомоги в університетському співтоваристві.
- 3.1.13. Допомогати студентам та співробітникам Університету, що опинилися у складних життєвих обставинах.
- 3.1.14. Підтримувати чистоту і порядок на території Університету, дбайливо

ставитись до майна та ресурсів Університету.

- 3.1.15. Підвищувати престиж Університету шляхом власних досягнень у навчанні, науці, спорті, студентської художньої творчості тощо.
- 3.1.16. Запобігати випадкам використання службового становища в особистих цілях, виникненню у своїй діяльності конфлікту інтересів, під яким слід розуміти суперечність між особистими інтересами члена університетської спільноти та його службовими або навчальними обов'язками, наявність якої може вплинути на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень.
- 3.1.17. Піклуватися про чистоту власної усної та писемної мови та ділового мовлення між колегами, викладачами та студентами.

3.2. Неприйнятним для студентів і працівників Університету є:

- 3.2.1. Порухення норм моралі, принципів та правил етичної поведінки, зокрема негідне поводження у громадських місцях та вживання ненормативної лексики.
- 3.2.2. Вживання, виготовлення й поширення наркотичних речовин, розпивання алкогольних напоїв та куріння як у приміщеннях Університету, так і на його території.
- 3.2.3. Розповсюдження неправдивої та компрометуючої інформації про інших студентів, викладачів і співробітників.
- 3.2.4. Поширення негативних чуток про університет, працівників і студентів.
- 3.2.5. Отримання або пропонування винагород за несправедливе отримання будь-яких переваг у навчальній, дослідницькій чи трудовій діяльності (хабарництво).
- 3.2.6. Запізнення або пропуски навчальних занять чи роботи без поважної на то причини.
- 3.2.7. Навмисне нанесення шкоди роботі інших студентів, викладачів або співробітників.
- 3.2.8. Моральна чи фізична агресія проти інших, сексуальні зазіхання чи домагання.
- 3.2.9. Участь в азартних іграх на робочому місці.
- 3.2.10. Участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю; підробка та використання підроблених документів, що мають відношення до навчання чи посадового становища в університеті.
- 3.2.11. Видавання результатів чужої праці за свої під час здійснення

- навчальної, наукової та трудової діяльності.
- 3.2.12. Використання службових і родинних зв'язків з метою отримання нечесної переваги у навчальній, науковій та трудовій діяльності.
  - 3.2.13. Завдання шкоди моральному чи фізичному здоров'ю, матеріальним цінностям колег.
  - 3.2.14. Завдання шкоди матеріальним цінностям, а також матеріально-технічній базі Університету.
  - 3.2.15. Використання без дозволу ректорату (деканату) символіки Університету, факультету у різноманітних заходах, не пов'язаних з діяльністю Університету.
  - 3.2.16. Недотримання правил співжиття на території Університету, що заважає іншим особам.
  - 3.2.17. Здійснення або заохочення будь-яких спроб, спрямованих на те, щоб за допомогою нечесних і негідних методів отримати певну перевагу, вплинути на зміну отриманої академічної оцінки тощо.
  - 3.2.18. Перевищення повноважень під час навчальної, трудової діяльності або проведення наукових досліджень.
  - 3.2.19. Вчинення дій, що перешкоджають здійсненню навчального, лікувального чи науково-дослідницького процесу.
  - 3.2.20. Порушення академічної доброчесності.

4. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ЧЕСНОСТІ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

Академічна чесність – це дотримання певних моральних та правових норм, правил етичної поведінки в Університеті як студентами, так і працівниками при здійсненні навчальної та науково-дослідницької діяльності.

Викладачі, дослідники і студенти, які виявляють прагнення до академічної чесності, не лише стають зразком для наслідування, а й підвищують стандарти освітньої та наукової діяльності в цілому.

Порушення правил академічної чесності не лише завдає шкоди репутації університету, а й зменшує цінність освітніх та наукових ступенів, що здобуваються в університеті.

Відповідальність за дотримання цінностей академічної чесності є водночас особистим обов'язком кожного та спільною справою університетської громади загалом. Кожен член університетської академічної спільноти – студент, викладач, дослідник, керівник – відповідальний за дотримання принципів академічної чесності в освітній, викладацькій та науковій діяльності.

4.1. Представники академічної спільноти Університету повинні:

- вірити у власний розум та здібності;
- сумлінно та самостійно (крім випадків, які санкціоновано передбачають групову роботу) виконувати навчальні та дослідницькі завдання;
- поважати право інтелектуальної власності, наукові та навчальні здобутки інших;
- посилатися на джерела, з яких береться інформація, незалежно від того, в якому вигляді вона опублікована – в електронному чи паперовому;
- використовувати у своїй науковій та навчальній діяльності тільки надійні та достовірні джерела інформації, з обов'язковим посиланням на них;
- в разі виникнення складнощів, при виконанні навчальних чи дослідницьких завдань, звертатися за санкціонованою допомогою до колег, викладачів та наукових керівників;
- використовувати у науковій та навчальній діяльності лише надійні та достовірні джерела інформації;
- вказувати колегам щодо неприпустимості порушення академічної чесності.

4.2. Неприйнятним у навчальній, лікувальній та науково-дослідницькій діяльності для студентів та працівників Університету є:

Плагіат – навмисне чи усвідомлене оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору (тексту або ідей) під іменем особи, яка не є автором цього твору, без належного оформлення посилань.

Шахрайство, а саме:

- фальсифікація або фабрикація інформації, наукових результатів та наступне використання їх в академічній роботі;
- підробка підписів в офіційних документах (залікових книжках, актах, звітах, угодах тощо);
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо);
- посилання на джерела, які не використовувалися в роботі;
- списування (реплікація) при складанні будь-якого виду підсумкового або поточного контролю;
- проходження процедур контролю знань підставними особами;
- здавання або репрезентація різними особами робіт з однаковим змістом як результату навчальної чи наукової діяльності.

Несанкціонована співпраця, а саме:

- надання допомоги для здійснення акту академічної нечесності – навмисна чи усвідомлена допомога або спроба допомоги іншому вчинити акт академічної нечесності;
- придбання в інших осіб чи організацій з наступним поданням як власних результатів навчальної та наукової діяльності (звітів, рефератів, контрольних, історій хвороб, курсових, дипломних та магістерських робіт, ессе, статей, монографій, навчальних посібників тощо).

Пропонування чи отримання неправомірної винагороди при оцінюванні результатів успішності, виконання навчальних чи дослідницьких завдань.

Використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки при складанні будь-якого виду підсумкового контролю або переваг у роботі.

Включення до списку авторів статей, монографій, підручників тощо осіб, які не брали участі в отриманні наукових результатів.

Інші види академічної нечесності.

5. АКАДЕМІЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

Академічна відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності є особистим обов'язком кожного члена університетської академічної громади та спільною справою водночас.

5.1. За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники Університету можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання;
- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
- звільнення з навчального закладу.

5.2. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування з навчального закладу;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих навчальним закладом пільг з оплати навчання.

5.3. Види академічної відповідальності (у тому числі додаткові та/або деталізовані) учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності визначаються спеціальними законами та/або внутрішніми положеннями закладу освіти, що мають бути затверджені (погоджені) основним колегіальним органом управління закладу освіти та погоджені з відповідними органами самоврядування здобувачів освіти в частині їхньої відповідальності.

6. КОМІСІЯ З ПИТАНЬ ЕТИКИ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ЧЕСНОСТІ ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

З метою моніторингу дотримання членами університетської спільноти морально-етичних та правових норм цього Кодексу в Університеті створюється Комісія з питань етики та академічної чесності (далі – Комісія). Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення Кодексу честі та надавати пропозиції адміністрації Університету (факультетів та інститутів) щодо накладання відповідних санкцій.

Комісія у своїй роботі керується Конституцією України, Законом України «Про вищу освіту», «Про захист суспільної моралі», «Про засади запобігання і протидії корупції», іншими чинними нормативно-правовими актами, Статутом університету, цим Кодексом та Положенням про Комісію з питань етики та академічної чесності, яке затверджується Вченою радою ТНПУ.

Склад Комісії затверджується Конференцією трудового колективу Університету за поданням Вченої ради Університету терміном на 1 рік.

Член спільноти, який став свідком або має серйозну причину вважати, що стався факт порушення цього Кодексу, повинен повідомити про це Комісію з питань етики та академічної чесності Університету. Неприйнятно подавати (підтримувати подання) безпідставних скарг або скарг без підпису.

Якщо студент чи працівник має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс честі, він може звернутися за консультацією до Комісії.

Моральним обов'язком викладача є протистояння практиці неетичної та некомпетентної діяльності колег та виносити обговорення цього питання на розгляд Комісії.

Будь-який член університетської спільноти має право звернутися до Комісії з метою внесення пропозицій та доповнень до цього Кодексу.

7. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Члени університетської спільноти зобов'язані познайомитися з текстом Кодексу честі Університету. Незнання або нерозуміння норм цього Кодексу саме по собі не є виправданням неетичної поведінки.

Прийняття принципів і норм Кодексу честі Університету засвідчується підписом Згоди члена університетської спільноти. Зараховані на перший курс студенти університету підписують свою Згоду з Кодексом честі Університету

в обов'язковому порядку.

Порушення норм цього Кодексу може передбачати накладання санкцій, аж до відрахування або звільнення з університету, за поданням Комісії з питань етики та академічної чесності.

Кодекс затверджується Конференцією трудового колективу Університету.

Зміни та доповнення до Кодексу вносяться за поданням Вченої ради Університету, Студентської ради Університету, Первинної профспілкової організації співробітників Університету, Комісії з питань етики та академічної доброчесності Університету. Зміни та доповнення до Кодексу честі приймаються за рішенням Вченої ради ДВНЗ «Тернопільський Державний Медичний Університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України»